

.เอกสารประกอบการสอน

เรื่อง การอ่านชื่อธาตุ

รายวิชา เคมี 1

รหัสวิชา ว 30221

ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

โรงเรียนเทศบาลประจวบคีรีขันธ์

ผู้สอน นางณัฐณี พลอยประดับ

สัญลักษณ์และการเรียกชื่อธาตุ

ธาตุต่างๆ ที่ค้นพบแล้วนั้นมีจำนวนมาก เพื่อให้สะดวกต่อการเขียนชื่อธาตุ นักเคมีจึงได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้แทนชื่อธาตุขึ้น ในช่วงแรก ๆ ยังมีธาตุที่ค้นพบไม่มากนัก จอห์น ดอลตัน (John Dalton) นักเคมีชาวอังกฤษ เป็นคนแรกที่กำหนดสัญลักษณ์ของธาตุ โดยใช้รูปภาพ

แต่ในปัจจุบันนักวิทยาศาสตร์พบธาตุต่าง ๆ แล้วมากกว่า 109 ธาตุ การใช้ภาพแทนสัญลักษณ์ของธาตุจึงไม่สะดวก จดจำได้ยาก ในศตวรรษที่ 19 โจนส์ จาคอบ เบอร์ซีเลียส นักเคมีชาวสวีเดน ได้เสนอให้ใช้ตัวอักษรเป็นสัญลักษณ์แทนชื่อธาตุ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันจนถึงปัจจุบัน

หลักเกณฑ์การเขียนสัญลักษณ์ของธาตุ

นักเคมีได้ตกลงให้ใช้ตัวอักษรแทนสัญลักษณ์ของชื่อธาตุ โดยมีหลักการทั่ว ๆ ไปดังนี้

1. ใช้ตัวอักษรตัวแรกของชื่อธาตุในภาษาอังกฤษหรือภาษาละติน แทนสัญลักษณ์ของธาตุ โดยเขียนด้วยภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่
2. ถ้าอักษรตัวแรกของชื่อธาตุซ้ำกัน ก็เพิ่มอักษรตัวถัดไปตัวใดตัวหนึ่งและเขียนด้วยอักษรตัวพิมพ์เล็ก

ตัวอย่างเช่น ธาตุคาร์บอน (Carbon) ใช้สัญลักษณ์ C ส่วนธาตุแคลเซียม (Calcium) อักษรตัวแรกซ้ำกับธาตุคาร์บอน จึงเพิ่มอักษรตัวที่ 2 คือ a เข้าไป โดยเขียนเป็นตัวพิมพ์เล็ก สัญลักษณ์ของธาตุแคลเซียมจึงเป็น Ca

ตัวอย่างสัญลักษณ์ของธาตุบางชนิด

ชื่อธาตุ	ชื่อภาษาอังกฤษ	ชื่อภาษาละติน
ลิเทียม	Lithium	-

Li

Pb	ตะกั่ว	Lead	Plumbum
S	กำมะถัน	Sulphur	-
Na	โซเดียม	Sodium	Natrium